

Z UNIVERZITY NA KRÁLOVSKÝ DVOR

Keď Juraj Peltel zo Schönbergu pricestoval roku 1446 do Viedne, aby sa zapísal na tamojšiu univerzitu, mohol mať asi štrnásť až šesťnásť rokov.¹ Na rozdiel od súčasnosti sa na vysokej škole začínalo študovať v mladšom veku, zvyčajne po absolvovaní kláštornej, kapitulskej či farskej školy, kde si žiak osvojil univerzálnu reč vtedajších vzdelancov – latinčinu. Zápis v matrike Viedenskej univerzity, kde Juraj figuruje ako *Geor(g)ius Peltel de Scho(e)mberg*, je zároveň prvým písomným svedectvom o ňom, pričom ďalšie varianty jeho prímenia, zaznamenané písarmi, boli *Pelltl*, *Pellthel*, *Poltel*.² Podľa lexikónov, zaoberajúcich sa vývinom nemeckých priezvisk, vzniklo prímenie Peltel/Pörtl zo skrátenej formy od Hypolita, podobne ako sa názov mesta St. Pölten odvodzuje od „*apud sanctum Hyppolitum*“.³

Jurajovým rodiskom bola s najväčšou pravdepodobnosťou dnešná dolnorakúska obec – a vtedajšie trhové mestečko – Schönberg am Kamp, vzdialené asi 150 kilometrov od Bratislavy, patriace k vinohradníckemu regiónu s dlhou tradíciou.⁴ Nad ním sa vypínal hrad pánov zo Schönbergu – z bočnej línie rytierskeho rodu Kuenring, ktorí založili aj schönberský kostol, zasvätený Panne Márii.⁵ Kostol ani hrad však v takej podobe, ako ich mohol vnímať Juraj Peltel,

¹ Viedenská univerzita bola založená roku 1365. MUW, s. 246, Natio Austriae 26, (14. 4. 1446).

² ASV, Reg. Suppl., Vol. 486, fol. 36v-37r, 192r. HHStA, sign. AUR 1451 V 24.

³ BAHLOW, Hans: *Deutsches Namenlexikon. Familien- und Vornamen nach Ursprung und Sinn erklärt*. München 1967, s. 389. HORNUNG, Maria: *Lexikon österreichischer Familiennamen*. St. Pölten – Wien 1989, s. 107.

⁴ Roku 1475 sa uvádza ako *Markt*. FILSMAIER, Josef (Hg): *Schönberger Heimatbuch. Eine Chronik der Marktgemeinde Schönberg am Kamp*. Wien 1966, s. 17.

⁵ Prvá písomná zmienka o hrade je z 12. storočia, o kostole – dnes zasvätenom sv. Agnese – z 13. storočia. FILSMAIER, *Schönberger*, s. 21-22. FILSMAIER, Josef: *Heimatbuch der Kamptgemeinde Schönberg (Chronik und Häuserliste)*. Schönberg – St. Pölten 1974, s. 44.